

Asia: VN/17978/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi toimeentulotuen tarpeellisen suuruisten asumismenojen määrästä annetun valtioneuvoston asetuksen liitteen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Imatran kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta asetukseksi toimeentulotuen tarpeellisen suuruisten asumismenojen määrästä annetun asetuksen liitteen muuttamisesta.

1. Yleiset huomiot

Imatran kaupunki pitää tärkeänä, että perustoimeentulotukeen hyväksyttävien asumismenojen rajat perustuvat ajantasaisiin ja tilastollisesti luotettaviin tietoihin toimeentulotuen saajien todellisista asumismenoista. On perusteltua, että rajojen tarkistukset kohdistuvat ensisijaisesti kuntiin, joissa tilastollisesti riittävä määrä asiakkaita osoittaa selkeän nousun todellisissa asumismenoissa. Samalla Imatran kaupunki kuitenkin haluaa kiinnittää huomiota siihen, että monissa kunnissa, myös Imatralla, asumismenojen nousu ei välttämättä ylitä esitettyä 20 euron kynnystä, mutta asumiskustannusten kehitys voi silti vaikeuttaa toimeentulotuen asiakkaiden mahdollisuuksia selvittää asumismenoistaan ilman kohtuutonta taloudellista painetta. Tämä korostuu erityisesti tilanteissa, joissa edullisten vuokra-asuntojen tarjonta on rajallista tai vuokramarkkinat ovat muuttuneet nopeasti.

2. Huomio Imatran osalta

Imatran kaupunki ei kuulu niiden kuntien joukkoon, joiden osalta ehdotetaan kuntakohtaisen asumismenorajan korotusta. Kaupunki pitää tärkeänä, että myös muiden kuin korotusta saavien kuntien tilannetta seurataan säännöllisesti. Mikäli Imatralla toimeentulotuen saajien keskimääräiset asumismenot lähestyvät nykyistä rajaa tai ylittävät sen, tulee rajojen tarkistaminen ottaa viivytyksettä valmisteluun.

Kaupunki esittää harkittavaksi myös joustomekanismia tai erityismenettelyä, joka mahdollistaisi kuntakohtaisen rajan tarkastelun kesken vuoden, mikäli paikallisesti ilmenee selkeää asumiskustannusten nousu, joka ei ilmene valtakunnallisissa vuosikeskiarvoissa viiveettömästi.

3. Vaikutukset kunnille

Perustoimeentulotuen rahoituksen jakautuminen puoliksi valtion ja kuntien kesken tarkoittaa, että kuntakohtaisten rajojen muutokset voivat vaikuttaa myös kuntien talouteen valtionosuusvähennysten kautta. Vaikka esitetyt muutokset ovat taloudellisesti maltillisia, pidämme tärkeänä, että myös jatkossa arvioidaan asetuksen muutosten kustannusvaikutuksia kunnille ennakoivasti ja läpinäkyvästi.

4. Yhteenveto

Imatran kaupunki pitää asetusesityksen valmistelua huolellisena ja perusteltuna, ja puoltaa esityksen etenemistä. Samalla kaupunki toivoo, että:

- myös pienemmissä kunnissa tapahtuvaa asumismenojen kehitystä seurataan säännöllisesti ja otetaan huomioon rajojen tarkistuksissa
- jatkossa harkitaan mahdollisuutta kehittää joustava menettely erityistilanteisiin, joissa vuokratasot muuttuvat nopeasti
- kuntia informoidaan nykyistä kattavammin niistä perusteista, joiden mukaan kuntakohtaisia rajoja ei muuteta.

Imatran kaupunki on valmis osallistumaan jatkossakin kehittämistyöhön, joka liittyy toimeentulotuen riittävyys ja hallinnon sujuvuuden parantamiseen.

Vento Marika
Imatran kaupunki - Yritys- ja työllisyyspalvelut